

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

președinte – Constantin Gurschi,

judcători – Andrei Harghel, Ion Corolevschi, Ion Arhiliuc și Iurie Diaconu,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de avocatul Mihai Croitoru împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2013 în privința lui

Morari Sava Ion, născut la 09.03.1975, originar și domiciliat în s. Sipoteni, r-ul Călărași, cu antecedente penale stinse.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 01.11.2012 pînă la 04.12.2012;

Instanța de apel de la 18.02.2013 pînă la 21.03.2013;

Instanța de recurs de la 18.06.2013 pînă la 22.10.2013.

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

procurorul – Dumitru Graur, care a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat declarat de apărătorul Mihai Croitoru;

avocatul – Mihai Croitoru și inculpatul Morari Sava, care au pledat pentru admiterea recursului declarat de apărător.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursului,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Călărași din 04 februarie 2013, Morari Sava a fost condamnat în baza art. 146 CP la 5 ani închisoare, iar în baza art. 90 CP a fost suspendată executarea pedepsei numite pe un termen de probă de 5 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat, că Morari Sava pe data de 19.06.2012, aflîndu-se în propria gospodărie situată în satul Sipoteni, raionul Călărași, din relații ostile apărute cu frații Grigore Gobjila și Ion Gobjila, care erau sub influența alcoolului și au intrat fără permisiune în curtea sa, unde l-au bătut în prezența tatălui Morari Ion (invalid de gr. I) și au vrut să-l încarce în portbagajul mașinii cu care au venit pentru a-l duce într-o direcție necunoscută, a scăpat din mâinile agresorilor, a luat pușca din casă și aflîndu-se în stare de afect fiziologic, a efectuat o împușcătură din arma de foc de vînătoare pe care o deținea ilegal, în direcția lui Grigore Gobjila, cauzîndu-i leziuni corporale grave periculoase pentru viață în urma cărora ultimul a decedat pe loc.

3. Împotriva sentinței procurorul a declarat apel în care a solicitat casarea sentinței, re judecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatul Morari Sava să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin. (1) CP și condamnat la 8 ani închisoare. În motivarea apelului procurorul a invocat, că instanța de judecată ilegal a recalificat acțiunile inculpatului din

prevederile art. 145 alin. (1) CP în prevederile art. 146 alin. (1) CP apreciind neobiectiv probele prezentate de acuzare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2013 a fost admis apelul procurorului casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre prin care Morari Sava a fost condamnat în baza art. 146 CP la 4 ani închisoare.

Pentru a se pronunța instanța de apel a menționat, că totalitatea de circumstanțe atenuante invocate de către prima instanță în cazul dat, ar duce la aplicarea unei pedepse mai blînde, prevăzute de sancțiunea prevăzută de art. 146 CP dar nu și posibilitatea aplicării unei pedepse mai blînde conform art. 90 CP deoarece totalitatea de circumstanțe atenuante nu sunt destule pentru a aplica asemenea prevederi, adică a suspenda executarea pedepsei condiționat cu acordarea unui termen de probă, mai mult că urmările sunt grave.

5. Avocatul Mihai Croitoru a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel silicitînd casarea acesteia cu menținerea sentinței, motivînd, că instanța de apel a încălcat principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale prevăzut de art.7 CP. În prezența circumstanțelor atenuante în acțiunile inculpatului și faptului comiterii infracțiunii în stare de afect, fără a ține cont că inculpatul Morari Sava este unicul întreținător al tatălui Morari Ion (invalid de gr. I), a aplicat neîntemeiat pedeapsa privativă de libertate.

6. Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul ordinar declarat de apărătorul Mihai Croitoru reieșind din următoarele.

7. Potrivit art.414 CPP instanța de apel judecînd apelul verifică legalitatea hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere a probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare.

În cazul examinat, instanța de apel, casînd sentința cu adoptarea unei noi hotărîri de condamnare a lui Morari Sava pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.146 CP – *omorul săvîrșit în stare de afect*, a acceptat aceleași probe administrate de prima instanță, reținîndu-le conținutul în modul cum au fost constatate de prima instanță.

Vina inculpatului Morari Sava se dovedește prin: declarațiile succesorei victimei decedate Grigore Gobjila– Ion Gobjila, martorilor Morari Ion, Diță Dionisie (minor), Trifan Serghei, Tanase Mariana, Chisiliova Iulia, Boldurescu Natalia; declarațiile expertului psiholog Rusnac Svetlana care a explicat că circumstanțele în care s-a produs faptul supus expertizei au prezentat dificultate sporită pentru inculpatul Morari Sava din următoarele considerente:

- evenimentul se produce pe neașteptate și prezintă dificultăți de explicare, inculpatul nu conștientizează cauzele producerii agresiunii;
- toate încercările lui de a evita agresiunea - ascunderea în casă, încercările de evadare și chiar amenințarea cu arma, nu-i ajută. Astfel se creează imaginea inevitabilului și pericolului grav;
- amenințarea cu punerea în portbagaj și automobilul deschis în fața porții;

- prezența tatălui orb la conflict, care amplifică frica inculpatului față de tatăl său;
- capacitățile psihologice ale inculpatului prezintă insuficiențe la aptitudinile sale de conștientizare. Are dificultăți mari la nivel de volum al perceperii înțelegerii conținutului imaginii, capacitate de concentrare joasă, iar în gândirea logică deteriorare de imaginație, îi este afectată memoria de lungă durată, deși are inteligență la limita normei;
- din punct de vedere al emotivității Morari Sava este o persoană care denotă neliniște, fiind rigid la emoții, cunoștințe, gândire, memorie. În momentul când a luat arma avea o stare de șoc anxios. În realitate nu este agresiv și nu denotă agresivitate. Agresivitatea apărută în timpul apărării a fost o reacție la șocul anxios;
- din punct de vedere al voinței, conform testului de temperament, denotă voință slabă. În situații critice poate dispărea capacitatea de liberă acțiune, iar în starea de șoc anxios voința poate dispărea cu totul. După toate probele s-a observat că Morari Sava în momentul incidentului suporta o stare de șoc preafectivă. Când a ieșit cu arma și l-a văzut pe Grigore Gobjila, care se îndrepta spre el, starea preafectivă a trecut în starea de afect. Drept demonstrație – el a uitat momentul împușcăturii. Aici se manifestă starea de amnezie. Starea lui emoțională foarte puternică după eveniment o atestă însăși inculpatul și martorii;
- starea de afect a survenit subit la inculpatul Morari Sava, pe fundalul stării preafective, iar apoi starea de afect trece în starea de postafect, care se menține pe parcursul a circa două ore.

Vina inculpatului Morari Sava se mai dovedește și prin probele cauzei penale care au fost verificate cum ar fi:

- *raportul de expertiza medico-legală nr. 310 din 19.06.2012* din care s-a concluzionat că „la cet. Morari Sava s-au depistat vătămări corporale neînsemnate sub formă de plagă superficială în regiunea sprâncenei stîngi, echimoze în regiunea ochiului stîng, spatelui și brațului stîng, excoriații în regiunea urechilor, nasului, spatelui, coatelor și genunchiului drept;

- *raportul de expertiză medico-legală nr. 309 din 19.06.2012* din ce reiese, că „la cet. Ion Gobjila s-au depistat vătămări corporale neînsemnate sub formă de echimoză în regiunea ochiului stîng, excoriație pe mucoasa buzei de jos, subluxația dintelui 1 din stînga de sus și excoriație pe brațul drept”;

- *raportul de expertiză psihiatrică legală nr. 365 a-2012 din 19.07.2012* concluzionează că „Morari Sava poate fi recunoscut responsabil în privința infracțiunii ce i se impută”;

- *raportul de expertiză medico-legală nr. 75 din 02.07.2012* confirmă, că „moartea lui Grigore Gobjila a survenit de hemoragie masivă în urma plăgii penetrante oarbe, prin alice din arma de foc, a abdomenului, cu lezarea intestinului subțire, ficatului și rinichiului stîng. Plăgile sus indicate au fost produse cu alice în urma împușcăturii din arma de foc (vînătoare), cu puțin timp pînă la deces și se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață și se află în legătură cauzală directă cu decesul. Conform dispersării plăgilor împușcătura s-a produs de la o distanță de 10-15 metri;

- *raportul de expertiză nr.2811, 2812 din 12.09.2011* atestă că „arma prezentată la examinare face parte din categoria armelor de foc de vînătoare cu două țevi lise, calibrul 16. Arma prezentată nu este în stare de funcționare, dar este utilă pentru trageri separate din țeava dreaptă. Deteriorările de pe hainele prezentate au fost produse ca urmare a tragerii dintr-o armă de foc cu încărcătura multiplă, cu proiectile de la o distanță de aproximativ 8-16 metri;

- *raportul de expertiză judiciară nr.182 seria E din 20.12.2012 a Biroului de expertize „Credibilitate”*, conform concluziei căruia „inculpatul Morari Sava în momentul efectuării împușcăturii s-a aflat în stare de afect fiziologic”.

8. Totodată, Colegiul penal consideră necesar de a menționa unele circumstanțe constatate la examinarea cauzei în prima instanță și anume, că această instanță de judecată a ținut cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de starea de afect a vinovatului, care a săvârșit infracțiunea ce implică atenuarea răspunderii, de faptul că inculpatul a recuperat daunele materiale cauzate și s-a împăcat cu rudele părții vătămate și că acestea, prin succesorul victimei decedate, au rugat instanța de judecată să nu-l pedepsească pe inculpat la privațiune de libertate (f.d.87, vol. II).

Conform concluziei expuse de prima instanță în sentință, ultima a constatat cu certitudine că intenția de aplicare a armei de foc față de victimă a apărut la inculpat în mod subit și ca rezultat al agresiunilor violente din partea victimei față de el (aplicarea de lovituri cu pumnii și picioare peste corp), care au condiționat îngustarea câmpului de conștiință și a modificat substanțial comportamentul lui Morari Sava creîndu-i o stare de afect, stare în care dînsul a și săvârșit infracțiunea de omor al Grigore Gobjila. Această concluzie prima instanță și-a formulat-o și a argumentat-o cu probele administrate în ședința de judecată

9. Colegiul penal lărgit remarcă, că instanța de fond corect și obiectiv a calificat acțiunile inculpatului Morari Sava pe art.146 CP – *omorul săvârșit în stare de afect*. Luînd în considerație cele expuse mai sus instanța de fond corect a individualizat pedeapsa atunci cînd a aplicat art. 90 CP, concluzionînd că inculpatul poate fi corectat, fără a fi izolat de societate.

10. În opinia Colegiului motivarea deciziei instanței de apel, că „totalitatea de circumstanțe atenuante invocate de către prima instanță în cazul dat, ar duce la aplicarea unei pedepse mai blînde, prevăzute de sancțiunea prevăzută de art.146 CP, dar nu și posibilitatea aplicării unei pedepse mai blînde conform art. 90 CP...”, nu reflectă circumstanțele reale ale cauzei și datelor privind personalitatea inculpatului.

11. Astfel, reieșind din circumstanțele stabilite, Colegiul penal conchide că instanța de apel a aplicat greșit pedeapsa reală inculpatului Morari Sava, prin ce a comis o eroare de drept care se cuprinde în art.427 alin.(1) pct.10) CP, eroare care este temei de recurs.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. a) CPP instanța de recurs judecînd recursul și stabilind prezența temeiului prevăzut de art.427 CPP, urmează să caseze hotărîrea instanței de apel cu menținerea sentinței primei instanțe.

12. În conformitate cu prevederile art.434, art.435 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Mihai Croitoru, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2013, cu menținerea sentinței Judecătoriei Călărași din 04 februarie 2013 în cauza penală în privința lui Morari Sava.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 05 noiembrie 2013, ora 9³⁰.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Andrei Harghel

Ion Corolevschi

Ion Arhiliuc

Iurie Diaconu